

Taulukko 1. Monikulttuuristen ohjauskompetenssien käsitteellinen runko (Sue ym. 1992 mukailten)

	1. Monikulttuurinen tietoisuus Ohjaajan tietoisuus omista oletuksistaan, arvoistaan ja ennakkoluuloistaan	2. Kulttuurierojen tuntemus Kulttuurisesti erilaisen ohjattavan maailmankatsomuksen ymmärtäminen	3. Monikulttuuriset ohjauskäytänteet Sopivien toimintakeinojen kehittäminen
A. Uskomukset ja asenteet	1. Ohjaaja on tietoinen omasta kulttuuristaan ja kunnioittaa erilaisuutta. 2. Ohjaaja on tietoinen kulttuurinsa ja henkilökohtaisen taustansa vaikutuksesta psykologisiin prosesseihin. 3. Ohjaaja tunnistaa valmiuksiensa ja asiantuntemuksensa rajat. 4. Ohjaaja tulee toimeen itsensä ja ohjattavan välisten rodullisten ja etnisten sekä kulttuurin ja uskomusten erojen kanssa.	1. Ohjaaja on tietoinen toisen kulttuurin edustajiin kohdistamistaan negatiivisista tunnereaktioista, jotka saattavat olla vahingollisia ohjattavalle ja on valmis vertailemaan omia ja ohjattavansa uskomuksia ja asenteita. 2. Ohjaaja on tietoinen ennakkokäsityksistään ja stereotyyppioistaan, joita hänellä saattaa olla vähemmistöryhmiä kohtaan.	1. Ohjaaja kunnioittaa ohjattavan uskonnollisia uskomuksia ja arvoja. 2. Ohjaaja kunnioittaa vähemmistöryhmälle luontaisia auttamistapoja ja sen sisäistä auttamisverkostoa. 3. Ohjaaja arvostaa kaksikielisyyttä eikä näe toista kieltä esteenä ohjaukselle.
B. Tiedot	1. Ohjaajalla on erityistä tietoa omasta kulttuuristaan ja sen vaikutuksesta ohjausprosessiin ja hänen käsityksiinsä normaalista ja epänormaalista 2. Ohjaajalla on tietoa ja ymmärrystä siitä, kuinka sorto, rasismi diskriminaatio ja stereotyyppit vaikuttavat häneen ihmisenä ja työntekijänä 3. Ohjaajalla on tietoa siitä, kuinka hän sosiaalisesti vaikuttaa ohjattavaansa. Hän tuntee kommunikaatiotapojen eroja ja niiden vaikutuksia vähemmistöryhmän ohjattaviin	1. Ohjaajalla on erityistä tietoa juuri siitä kulttuurista, josta ohjattava tulee. 2. Ohjaaja ymmärtää, kuinka etninen tausta ja kulttuuri saattaa vaikuttaa ohjattavan persoonallisuuden kehitytykseen, psyykkisiin häiriöihin, uranvalintaan, avunetsintään sekä ohjausmenetelmien sopivuuteen. 3. Ohjaajalla on tietoa sosiopoliittisista vaikutuksista, jotka koskettavat rodullisia ja etnisiä vähemmistöjä. Esimerkiksi kokemukset pakolaisuudesta ja rasismista ovat usein vaikeita ja voivat vaikuttaa ohjausprosessiin	1. Ohjaajalla on tietoa siitä, kuinka erilaiset ohjauskäytännöt sopivat kulttuurisesti erilaiselle ohjattavalle. 2. Ohjaajalla on tietoa institutionaalista esteistä, jotka estävät vähemmistöjä käyttämästä erilaisia tukipalveluita. 3. Ohjaaja tuntee arviointimenetelmien rajoitukset ja ottaa huomioon ohjattavan kulttuurin ja kielen erityispiirteet tulosten tulkinnassa. 4. Ohjaajalla on tietoa vähemmistöryhmän perheiden rakenteesta, hierarkiasta, arvoista ja uskomuksista sekä vähemmistöyhteisön piirteistä ja voimavaroista. 5. Ohjaaja on tietoinen sosiaalisella ja yhteisöllisellä tasolla ilmenevästä syrjinnästä, joka voi vaikuttaa vähemmistöryhmän psyykkiseen hyvinvointiin.

	1. Monikulttuurinen tietoisuus Ohjaajan tietoisuus omista oletuksistaan, arvoistaan ja ennakkoluuloistaan	2. Kulttuurierojen tuntemus Kulttuurisesti erilaisen ohjattavan maailmankatsomuksen ymmärtäminen	3. Monikulttuuriset ohjauskäytänteet Sopivien toimintakeinojen kehittäminen
C. Taidot	1. Ohjaaja hyödyntää koulutusta ja konsultaatiota kyetäkseen paremmin ja tehokkaammin ohjaamaan erilaisista kulttuureista tulevia ohjattavia. 2. Ohjaaja pyrkii ymmärtämään itseään kulttuurinsa ja rotunsa jäsenenä sekä kehittämään itselleen ei-rasistista identiteettiä.	1. Ohjaaja tutustuu alan uusimpiin tutkimuksiin ja etsii aktiivisesti kokemuksia, jotka rikastuttavat hänen tietojaan, ymmärrystään ja monikulttuurisia taitojaan. 2. Ohjaaja on yhteydessä vähemmistöryhmien jäseniin myös ohjaustyön ulkopuolella.	1. Ohjaaja osaa käyttää monipuolisia verbaalisia ja nonverbaalisia auttamiskäytänteitä ja ottaa huomioon niiden kulttuurisidonnaisuuden toimenpiteitä valitessaan. 2. Ohjaaja käyttää ohjattavan tueksi interventioita auttaen häntä näkemään, milloin ongelmat johtuvat toisten ennakkoluuloista ja rasismista eivätkä ohjattavaansa. 3. Ohjaaja ei epäile kysyä neuvoa vähemmistöryhmän perinteisiltä parantajilta tai uskonnollisilta johtajilta, mikäli se on avuksi ohjauksessa. 4. Ohjaaja käyttää ohjattavan toivomaa kieltä ja hankkii tarvittaessa tulkin tai ohjaa hänet pätevän kaksikielisen ohjaajan luo. 5. Ohjaaja tuntee hyvin erilaisia testejä ja arviointimenetelmiä sekä niiden kulttuurisia rajoituksia. 6. Ohjaajan tulee välttää ennakkoluuloja ja ohjattavaa syrjiviä toimenpiteitä ja toimia aktiivisesti niiden poistamiseksi. 7. Ohjaaja auttaa ohjattavaa määrittämään ohjaustilanteeseen liittyviä päämääriä, odotuksia ja laillisia oikeuksia sekä antaa tietoa omista lähestymistavoistaan.